

Снітко Є.О., к.т.н., доцент Колосов А.М., д.е.н. Драчук Ю.З.,
д.е.н. Луганський національний Університет ім. Т. Шевченка

ДО АСПЕКТІВ ОСВІТНЬОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Ускладненням умов ведення підприємницької діяльності в сучасному глобалізованому ринковому середовищі підвищуються вимоги до якості економічної підготовки підприємців з метою досягнення їх відповідності викликам реального економічного життя, де необхідна постійна інтеграція освіти, науки і бізнесу. При виконанні програм міжнародних неурядових благодійних організацій з підвищення зайнятості громадян на сході України, постраждалих внаслідок бойових дій, в розробці бізнес-планів суб'єктів мікропідприємництва виявлено окремі проблеми освітньої підготовки підприємців з питань бізнес-планування: при наявності ряду науково-методичних літературних джерел з розробки бізнес-планів основна увага в них надається логіці їхньої розробки. Змістовні питання, що потребують свого вирішення в бізнес-плані, здебільшого покладаються на розсуд самого підприємця. На основі аналізу численних бізнес-планів, авторами підготовлено довідник з основ бізнес-планування в сфері мікропідприємництва, окремі положення якого представлено нижче. Одним з першочергових кроків зі створення суб'єкту підприємницької діяльності майбутньому підприємцю необхідно визначитися стосовно вибору одного з двох можливих режимів оподаткування: загального порядку чи спрощеної системи оподаткування, де дані форми оподаткування розрізняються регламентацією ведення реєстраторів розрахункових операцій (РРО) та зобов'язанням щодо сплати єдиного соціального внеску (ЄСВ) та єдиного податку (ЄП) суб'єктами підприємництва. При прийнятті найсуттєвіших рішень щодо створення суб'єкту підприємства рекомендовано користуватися загальною схемою послідовності кроків, до яких віднесено: вибір сфери

підприємницької діяльності, рішення щодо партнерів, трудового колективу, юридичного статусу, статутного фонду та остаточного вибору форми діяльності. Як засновник підприємницької справи майбутній підприємець сам визначає мету й шляхи розвитку справи, відповідає за невдачі й, у випадку успіху, самостійно розпоряджається прибутком. Тому для підприємця важливі такі особисті якості, як рішучість, витримка, розсудливість, виваженість, працездатність й активність, здатність опановувати спеціальні знання, здатність до планування й керівництва діяльністю підприємства, почування ситуативних змін на ринку. Потенційному підприємцю доцільно провести тест з самооцінки своїх особистих якостей підприємця шляхом підготовки щирих відповідей на ряд питань: 1. Воля (мотив) для започаткування власної справи; 2. Рішучість у здійсненні задуманого; 3. Ініціативність у частині вибору підприємницької діяльності; 4. Гнучкість, моторність у зв'язку зі змінами на ринку; 5. Комерційна кваліфікація; 6. Технічна кваліфікація; 7. Економічна кваліфікація; 8. Здатність до навчання; 9. Здатність керувати людьми; 10. Розумова працездатність; 11. Здатність до фізичних навантажень; 12. Здатність до витримки й холонокровного прийняття рішень у «стресових» ситуаціях; 13. Комунікбельність; 14. Мобільність (можливості й легкість переміщень); 15. Здатність до творчості, нетрадиційних рішень; 16. Самооцінка майнового стану; 17. Можливості залучати фінансові ресурси; 18. Готовність до компенсації втрат, збитків; 19. Можливість нести матеріальну відповідальність перед партнерами, клієнтами, колегами. Оцінка якостей проводиться за п'ятибальною шкалою, що відображає: 1 бал – дана якість майже не виражена; 2 бали – слабо виражена; 3 бали – середньо виражена; 4 бали – добре виражена; 5 балів – сильно виражена. За середньою оцінкою автотестування підприємець зможе визначитися стосовно власної готовності до зайняття підприємництвом, власних сильних і слабких сторін особистості та необхідної програми самовдосконалення. Центральне поняття бізнес-планування - Бізнес-ідея – що, у залежності від мети розробки

бізнес-пану, відображає спосіб, яким можна вирішити виниклу проблему, або той унікальний продукт чи послугу, які можна пропонувати споживачу, що б він був зацікавлений нею, і як їх виробити або здійснити, що б отримати прибуток. За спрощеною схемою пошук бізнес-ідеї може йти наступним шляхом: об'єкт, проблема, причина, ідея усунення, аналіз, дослідження, формулювання бізнес-ідеї. Вибір профілю підприємства має здійснюватися з урахуванням наявності конкурентів, що співпрацюють зі стратегічною зоною господарювання підприємця (СЗГ). Потрібно чітко визначитися стосовно очікуваних переваг створюваного підприємства над конкурентами, або його відставання від них. Максимальне врахування розглянутих аспектів економічної підготовки мікропідприємництва сприятиме прийняттю більш обґрунтованого рішення щодо їхнього створення й подальшого ефективного функціонування.

Література: 1. Змістовні акценти освітньої підготовки суб'єктів підприємництва / Ю.З.Драчук, А.М.Колосов, Є.О.Снітко // Інтеграція освіти, науки і бізнесу: монографія. Том 5/ за ред. д.е.н., проф. Череп А.В.- Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2016.- 396 с.- С. 86-94.